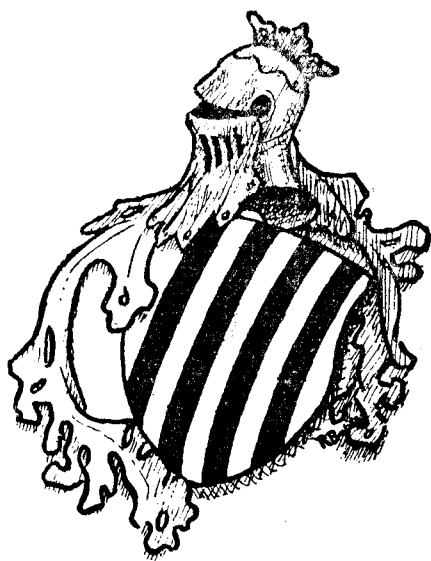


# FOC NOU



## PERIÓDIC NACIONALISTA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ  
«Joventut Nacionalista»

Sortirà dugues vegades cada mes  
i sempre que sigui convenient

SUBSCRIPCIÓ  
Un trimestre . . . . . 1 pesseta

Any II.

Granollers 23 de Març de 1919.

Núm. 33.

### EL NACIONALISME A GRANOLLERS

Reiteradament havem expressat l'amargor que sentim en considerar la misèrrima intensitat que sempre ha tingut a Granollers el sentiment nacionalista, marcant una notable desproporció en el moviment essencial de la consciència catalana.

Defugirém donar a publicitat un assaig d'estudi analític del fet. Tal volta fora inoportú i contraproduent amb l'objectiu fonamental de una entitat que com el de la nostra «Joventut» deu esser de propaganda nacionalista.

L'observador atent, haurá percebut en aqueixa darrera i gloriosa etapa del nacionalisme, un reviscolament de la nostra població, tot ell, íntegrament, reclós en el cercle esperançador de l'opinió jove-nívola. Bell i falaguer pressagi per l'esdevenidor si aital opinió es degudament dirigida i encausada pels qui principalment deuen fer-ho, seguint no-

ves rutes i desplegant més alts entusiasmes.

Era en aquells dies en que una fonda commoció del sentiment nacionalista era produïda arreu de Catalunya i en brollaven en prodigiosa abundor manifestacions de catalanitat; cada día havíem esment de que agrupacions eixides de bell nou de tots els indrets de la nostra terra, cercaven posicions a l'entorn de la «Lliga Regionalista» per a donar foratut i prestigi als devaners de la causa de Catalunya; era quan aqueixos preparaven l'opinió d'Espanya i de les regions forasteres s'ens allargaven mans amigues; en aqueixos dies històrics ens trobavem i els joves nacionalistes de Granollers véiem a la nostra vila quieta, passiva i resignada. Estava enfonsada en el clot del caciquisme i no oïa les batellades de llibertat.

Fou aleshores que vegerem el poc camí que havia fet ací

el catalanisme, i sense defallir davant del molt que ens restava fer, creavem la «Joventut Nacionalista» i poc després inauguravem la publicació de Foc Nou.

El mes de novembre de l'any passat, publicavem una detallada relació de l'actuació de la «Joventut», ben satisfactoria i ja deiem allavors que si no havem fet més, no es culpa nostra, car abandonats a les pròpies iniciatives, sense altra ajuda efectiva que la del nostre fervent patriotisme, havem tingut de lluitar amb l'indiferentisme i amb obstacles superiors.

El nacionalisme que ha vingut fent la «Joventut Nacionalista», serà modest si es vol, pero inequívoc i franc. L'allunyament que havem observat en els afers de partidisme local, ha contribuït a que en nosaltres s'hi hagi vist un nacionalisme sense mixtificacions.

Havem cregut sempre que la «Joventut Nacionalista» es troba en condicions excepcionals per a propagar l'ideal nacionalista, perque algú dia

representi en la nostra vila, un paper millor del que hi ha vingut fent el catalanisme. Per aixó no ens ha faltat el concars dels granollerins que en l'ordre polític, son nacionalistes per damunt de tot i a la «Joventut» van encaminant-se constantment, encara que amb certa ganseria, tots els joves, tots els nous adeptes que van conquerint l'esperit ciutadà de la moderna Catalunya.

Creiem un erro no incorporar a la «Joventut Nacionalista» a tota actuació nacionalista franca i seriosa que se intenti a Granollers, tenint en compte ço que deixem exposat lleugerament.

Hem cregut convenient consignar avui aqueixes realitats, puig semblen desconegudes dels qui son més obligats a tenirles en compte i armonitzar-les en la llur actuació. Fem aqueixos comentaris amb serenitat i reflexió i atents a l'interés de l'ideal polític nostre. Si judiquessim necessari insistir, ho faríem, doncs sentim ben precís el deure imperatiu de la nostra missió que havem de cumplir sense afebliment.

## Els Sindicats Agrícoles i les subsistències

Acabem d'atravessar uns dies de incertitud i passivitat i no obstant la quietut en que s'han desenrotllat, han produït una fonda commoció en l'ànim de l'opinió pública, pot ésser més gran que si hagués esclatat amb la violència, la corrent general es de que la qüestió del encariment de les subsistències ha estat la que ha portat a l'estat social a aquesta violència. A aquesta evolució i trans-

formació a la vegada, del món s'hi deu restar-hi amb una expectació i estudi per a solventar llurs incidents, tasca que sembla era exclusiva del govern, regulant la producció nacional amb les necessitats del país, no ha estat aixís i si s'ha ordenat alguna cosa no s'ha complimentat, lo cert es que'l conflicte ha arribat al punt culminant i per providència no ha tingut altres conseqüències. La regulació i acaparament que hauria hagut de fer la direcció nacional per a armonitzar el consum a fi de que fos equitatiu amb les possibilitats de viure de que disposa el poble, hauria sigut una obra molt lloable, que la part agrícola de les diferents regions espanyoles hagués suplert aqueixes deficiències; es una realitat viva que avui tots contemplem la de que l'unió fa la força i amb una organització ben dirigida es poden portar a cap els problemes més complicats; l'actuació dels agricultors per a fer front a n'aquesta qüestió es la de que no deuríem ésser propiament els productors, sino que també (i aquesta seria la més remuneradora) comerciants a la vegada dels nostres productes.

Aixó sols se consegueix per mitjà d'una sindicació comarcal que formi una cooperativa d'acaparament i es venguin a la capital tots els fruits recollits, prescindint del intermediari o acaparador que's el que principalment encareix els queviures; amb aquesta forma de negociar els fruits de la terra es produïria una doble ventatge, tant per a el productor com per a el consumidor, l'un podria vendre lo produït amb els seus treballs a un preu més remunerador i proporcionat al cost que hi ha tingut, i l'altre podria adquirir-los a un preu molt més beneficiós dels que s'ofereixen avui dia al mercat i que fan la vida casi impossible.

Amb la personalitat que adquiríem fent-nos valer la plena propietat dels productes que oferim, seríem els que marcaríem el preu i no abandonaríem nostres genres subjecces a la llei de l'oferta i de la demanda com actualment estém fent,

lo que'ns produeix entre nosaltres una competència i funesta.

ALBERT COMPTE.

## VOLANDERES

### WAGNERIANA

*Els païssos que en la guerra gran foren bel-ligerants i en la majoria dels que restaren neutrals, — job prestigi màgic de la victòria! — han sigut proscrites les obres del geni portentós de la música per tal d'esser alemany.*

*Comentem el fet, equidistants de tots els criteris, de totes les doctrines en materia internacional.*

*Es un exemple sui generis d'odi i de injusticia per a tornar escèptic a un espectador del mon que'l contempli amb mirada alta i serena. Es una discrepància fonamental amb les concepcions polític-socials exterioritzades per les nacions fortes i victorioses.*

*Mestre Wagner no es coetani a la bèl·lica tragedia, pero no volem saber-ho; l'odi es tan cec com l'amor. Si quelcom ha d'estar fora d'abast de l'odi, es la música.*

*Hom quan escriu música, fabrica bondat i la vesteix de bellesa. Si l'arpa d'Orfeo, talment com ell, l'havés tocada un monstre, aixís mateix hauria ablanit les feres.*

*El socialisme sensat i racional, té una fórmula, que es l'amor, i un símbol que es la música.*

NYAPAS.

## CRONICA

**A menys hores de treball,  
més hores d'estudi.**

Ara que definitivament sembla que

el Govern d'Espanya ve a resoldrer en el nostre país l'eterna qüestió del treball màxim de l'obrer, es convenient i més que convenient necessari, que l'Estat, les Diputacions i fins els Ajuntaments, es preocupin de que durant les hores vagatives que forçosament els obrers tindran, se'ls proporcionin ensenyament tècnic complet, ja que l'educació i instrucció es la porta gran d'entrada de totes les majors empreses i siguent aquesta sòlida i fonamentada com pot resultar, d'empleiarse amb seny el temps sobrer del treball i per lo tant sense que en valgui de menys ni aquest ni el descans tan necessari com indispensable, forçosament en dies no llunyans repercutirà en benefici no tant sols de l'obrer, si que també de la riquesa industrial patria.

Qu'è'n traurem que amb l'establiment de les vuit hores de treball, en tinga l'operari altres tantes per a malgastar les seves energies i les seves suors en timbes infectes per el vici i la corrupció?

Poc, ben poc saludable fora aital reforma, doncs més aviat resultaria perjudicial per la familia i per la societat.

L'obrer, més que ningú, es l'interessat per a procurar-se estudis i coneixements superiors a fi de equipararse amb els de son ram de l'estranger i que a més de fer-los més bons i intel·ligents operaris, es transformin en amorosos treballadors per a desterrar de nostra benhaurada terra l'esperit de rebeldia que tants transtorns poden portar-nos. La visió de l'Alemanya i de la Rússia que amb les continuades vagues i revolucions caminen a passos agegantats a la destrucció i a l'anulació, es prou pera agermanar-se el capital i el treball; patriota per sobre de tot, a fi de que la nostra Catalunya siga rica i plena tant de nom com de fet.

J. Ros i Ros.



## TEATRES I CONCERTS

### MARIUS MATEO

Aquest conegut concertista, va donar en la vetlla del dia 13, una audició de violí en la sala d'espectacles de «La Unió Lliberal».

El programa executat, el trobarem impropí de un virtuós que com En Mateo es presenta al públic precedit de prestigiosa auriola. Segurament no s'ha tingut molta confiança en la intel·ligència musical del nostre públic i es confeccioná el programa mirant de cara a l'èxit.

Es una mesura que la trobem justificada, car en el públic hi predominava la classe obrera, i la de Granollers té ben demostrat que no es gens esquerpa a les manifestacions musicals, malgrat esser llega en les sotileses de tan difícil art.

Per altra banda i amb sorpresa, hi notarem l'absència de moltes families que teníem considerades com els veritables *dilettanti* de la vila.

Havem de manifestar, que En Marius Mateo, no necessita un nou elogi que li augmenti la gloria i menys el nostre, pero no deixarem de dir, que En Mateo va meravellar-nos per l'agilitat de la seva execució tant precisa com neta, juntament amb una afinació rigurosíssima, fins en aquells passatges més dificultosos. Aixó revela l'escola seria i robusta de l'artista.

El pianista senyor Obradors, qui acompanyá el programa, s'ens mostrá un excel·lent músic.

El públic va aplaudir amb molta sinceritat totes les pessas, havent d'executar-ne algunes fora de programa.

L'ALHAMBRA. — Poques vegades, per no dir mai, havíem presentat en nostra vila un conjunt en companyia d'aficionats i en sarsuela, com el que actúa durant la present temporada en aquesta societat, com-

post d'elements de la «Joventut Alhambra».

Si bé es cert que'n altres varies ocasions havíem aplaudit als joves Pineda, Fernández i Busquets (primeres parts de la companyia), no per ço havíem presumit mai siguessin capaços per a empenders una temporada com l'actual, i que, amb tot i esser tant continuada, un nou lloer corona els seus esforços cada vegada que en públic es presenten. Naturalment que una bona part del franc èxit aconseguit en les obres fins avui representades es deu sens dupte a la batuta que amb tanta seguretat i acert porta el notable mestre En Marián Bataller.

Son també dignes d'aplaudiment, el director artístic En Vicens Boix i les gentils típles Na Celia Rius i Na Celia Estany i l'orquestra «La Catalana», quina ha interpretat totes les obres amb l'acostumat gust artístic i justesa professional.

Els demés joves que formen l'esmentat elenc, secunden admirablement a les primeres parts en totes les obres.

ORFEÓ GRANOLLERÍ.—Continuen en aquesta Entitat amb èxit cada dia creixent, els festivals artístics inaugurats fa poc.

En els dos diumenges prop-passats, sigué un quintet dirigit pel mestre Llobet i compost dels professors de l'orquestra «Unió Artística», En Miquel Vicens, En Ramón Camps, En Jaume Sitjà i dels orfeonistes En Joaquim Castelló i En Emili Cot, els que tingueren a son càrrec el programa a desenrotllar.

Per Sant Josep tingué lloc una audició de música *da camera* a càrrec del notable tríu Raduá-Tomás, integrat per les senyorettes Concepció Raduá (piano), Agna Tomás (violí) i Teresa Raduá (violoncel).

El programa interessant i compost en sa major part d'obres mestres fou admirablement interpretat, lo que valgué a les simpàtiques artistes un seguit d'ovacions.

Amb verdader goig recordem *El foviol, El tití i L'escarbat*, en quina composició estigué sublim la senyoreta Teresa Raduà.

Forà de programa i per a acallar els frenètics aplaudiments executaren d'una manera magistral *l'Aria*, de Bach.

En tots tres concerts la concurrència sigué nombrosa, lo que poden restar-ne orgullosos els directors de l'esmentat centre musical.

UNIO LLIBERAL. — La companyia de sarsuela que amb cooperació de l'orquestra «La Moderna» ve actuant en aquest teatre, per la diada de Sant Josep posá en escena *Juegos malavares, La Cañamoneira i La corrida de toros*, per la tarda, i *Noche de Reyes i El niño Judío*, per la nit.

En les dugues esmentades representacions poguerem observar una major concurrència que a les donades en els precedents dies festius, essent motivat sens dupte, per coincidir amb el mercat de l'endemà.

## Els catalans de Cuba al President Wilson

Els catalans de Cuba han adreçat a En Wilson el següent missatge:

—«A vós, que representeu un poble que amb honrosa aliança ha lluitat perquè sigui un fet la pau del món sostinguda pels principis de dret i llibertat;

A vós, que representeu un Estat que ha vingut proclamat l'enlairat principi de restablir les petites Nacionalitats.

A vós acudim els nacionalistes catalans que residim en aquesta República Cubana a pregar-vos que recomaneu als representants del vostre poble en les conferències de la Pau,

tinguin en concepte els drets i les aspiracions de Catalunya a governar-se lliurement.»

En resposta al cablegrama adreçat a En Wilson, els catalans d'Amèrica han rebut la següent contesta:

—«Apreciat senyor: El senyor president m'encarrega de donar-li a vostè i companys les gràcies pel vostre cablegrama i m'encarrega els asseguri que l'apel·lació que contenia el cablegrama rebrá sa més pròxima consideració.

Molt respectuosament. — Gilbert T. Close.»

## Ajuntament de Granollers

De conformitat amb lo dispost en la R. O. de 15 de Juny de 1879, resta de manifest al públic per durant vuit dies, el pressupòsit ordinari per a 1919 a 1920 aprovat amb quelques modificacions.

El batlle accidental,  
Pauli Torras.

## NOTICIARI

El Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, en reunions celebrades els dies 23 de gener i 20 de febrer, acordá, tenint en compte que molts Ajuntaments de Catalunya a conseqüència de la implantació de l'any econòmic han de confeccionar encare els seus Pressupostos, recordar-los-hi que, en virtut del projecte aprovat en l'última Assemblea ordinària per a concedir pensions a obrers majors de 75 anys, la Mancomunitat s'obligá a bonificar l'obra d'assistència que realitzin els dits Ajuntaments a favor de llurs vells, sempre que les pensions concedides

fossin concertades amb la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, i que les quantitats necessàries per a tal obra figuessin consignades en els respectius Pressupostos municipals.

Fou també acord del Consell invitar a tots els Ajuntaments de Catalunya a realitzar aquesta formosa obra de llurs Pressupostos les quantitats necessàries per a concedir les dites pensions als obrers vells de llurs respectives poblacions, posant-ho en coneixement del Consell Permanent dins els termini de trenta dies hàbils a comptar des de la publicació d'aquest avis.

La Mancomunitat es complaurá en bonificar les pensions consignades en la forma determinada en el referit acord de l'última Assemblea ordinària.

En la reunió de Presidents dels «Chors d'En Clavé», celebrada a nostra capital el dia 2 del present, fou aprovat el projecte de l'expedició de les respectives masses chorals a París, i unánimement acollit per els nombrosos Delegats que assistiren a la Assemblea general celebrada el diumenge següent, encarregant al Sr. Bou, membre de la Comissió que ha d'entregar pròximament la bandera que Barcelona regala a la gloriosa ciutat de Verdún, prepari el terreny amb els elements oficials de la veïna nació.

De veres desitgem sigui prompte un fet aital notable expedició.

Dintre de pocs dies es publicarà una Reial Ordre reconeixent el dret a els beneficis del capítol XX que la vigent Llei de reclutament senyala a els reclutes de cuota, que, per no haver presentat al seu degut temps la certificació d'instrucció perderen el dret esmentat, si bé en atenció de no tenir l'instrucció militar precisa, no se'ls començarà a contar el temps de permanència periòdica en files fins a tant que hagin sigut donats d'alta en la mentada instrucció.

# AVIS

Ens plau anunciar que el nostre volgut amic i excel·lent poeta Enric Margarit, es troba convalescent de la malaltia que el flagel·lava.

En el nombre vinent, renovellarà les seves interrompudes estrofes sobres la Gran Tragedia.

Atacat de grippe, està fent flit el nostre particular amic i ferm nacionalista D. Alfred Canal.

Li desitjem un immediat restabliment.

El passat dissapte contragué matrimoni en nostra Església Parroquial, la gentil doncella Na Rafela Torrents, germana del bon amic i estimat company Jacint, amb l'intelligent enginyer topògraf D. Salvador Font.

Nostra enhorabona a la parella, a la qual desitgem moltes benaurances.

A Guayaquil, ha mort D.<sup>a</sup> Mari Margarit, que realitzava el viatge de noces en companyia de son espós, nostre estimat amic En Agustí Maspons i Camarasa.

Verament associats en el dolor de les famílies Margarit i Maspons, els expressem el nostre condol.

Pel nostre volgut consoci en Francisco Estabanell, ha sigut demanada la mà de la bellíssima senyoreta Na Teresa Demestres.

Durant la prop-passada setmana a sucursal en aquesta vila de la Caixa de Pensions per a Vellesa i d'Estalvis ha rebut per impositons la quantitat de 39740'69 pessetes i ha pagat per reintegros 27309'24 pessetes, havent obert 12 llibretes i comptes d'estalvi noves.

Un contratemps esdevingut a la impremta, ens ha obligat a retardar l'aparició de Foc Nou. Ço ens permet insertar algunes noves amb data posterior a la del tiratge.

Granollers dia 24.

ORFEÓ GRANOLLERÍ. — Ahir va tenir lloc en aqueixa societat, una bella festa en la qual hi desenrotllà la conferencia anunciada l'inspirat i pulcre poeta En Narcís Masó i Valenti.

Avants, D. Jaume Serra i Dachs ha donat lectura a un treball, en el qual a manera de plaenta contalla, feia oviradora la eficacia de les agrupacions corals per a redimir a l'obrer del vici i reintegrar-lo a la vida plácida de la llar.

El treball d'escaienta i sencilla factura ha merescut aplaudiments sorollosos.

La conferencia d'En Narcís Masó, ha sigut una disquisició d'exuberant inspiració, sobre el que podríem dir-ne, gènesi de l'art. Ha dit, amb genial filosofia, com la paraula es la plasmació de la perfecció máxima de les coses creades i com la paraula cantada es la síntesi de la sublim bellesa.

No es possible seguir al conferenciant tocant de lliscada els seus altíssims conceptes, puig en la seva peroració no existeix un sol extrem que no sigui importantíssim.

En finalitzar l'acte ha llegides unes delicades poesies originals, que talment com son discurs, han sigut frenesiosament aplaudides.

La festa ha sigut amenitzada per un triduo integrat per orfeonistes.

Demá, dimars, el triduo Raduá-Tomás, celebrarà a l'estatge de l'« Orfeó Granollerí » un concert. L'èxit assolit dies passats, fa augurar que serà renovellat.

Ahir va visitar-nos el celebrat poeta gironí, En Narcís Masó.

Amb verdader goig reberem fines mostres de la seva deferencia.

Imp. F. Cucurella. — Granollers

## Dr. Albert Compte

### ADVOCAT

BARCELONA: BAILÉN, 95-97, 1.<sup>a</sup> 2.<sup>a</sup>

GRANOLLER: PORTALET, 2, 1.<sup>a</sup>

## Carulla, Oriachi & C.<sup>a</sup>

### MATERIALS PER A CONSTRUCCIÓ

### PREUS ECONÓMICS

\*\*\*\*\*

### REPRESENTANT

## FRANCESC PI

CARRER D'EN PRIM, 14 bis

GRANOLLERS

**SABÓ BARANGÉ** Barcelona  
Granollers  
Girona

# FERRAN PALAU, S. en C.

## BANQUERS

ENS CUIDEM DE LA AGREGACIÓ DE FULLES  
DE CUPONS A N'ELS TÍTOLS DE LA DEUDA MUNICIPAL  
DE BARCELONA, SERIE B, EMISSIÓ DE 1906

Josep A. Clavé, 34. -- Teléfon 50. -- GRANOLLERS

# XOCOLATES PUCHADES

Son els millors : : Demanis a totes les  
bones pastisseries i en la confiteria

Enric Puchades

PLAÇA MAJOR, 18  
GRANOLLERS

# PLANXAT ALEMANY

PER A COLLS I PUNYS

SUCURSAL EN GRANOLLERS

## BOTIGA NOVA

CARRER DE A. CLAVÉ, 18  
GRANOLLERS

¿HA PROVAT V. L'ANÍS BAGES?

PROVI'L, ES EL MELLOR

Representant: **Fill de R. Cupa**

Fàbrica a Sant Fructuós de Bages.

Despatx i magatzems a Manresa.

Sucursal a Vich i a Sabadell.

GRAN FABRICA DE GALLETES

“IMPERIVM”

DE

LLORENÇ MARSANS

Valencia, 78 BARCELONA

SEL-LECTE I VARIAT ASSORTIT DE GALLETES

REPRESENTANTS A LES PRINCIPALS POBLACIONS D'ESPANYA

Especialitat en “Gaufrets” i Galleta-neula “Imperial”

BAR “LA BOHEMIA”

a càrrec de

**Esteve Julià**

Sandwich, Begudes, Menjars a totes hores

SERVEI ESMERAT

LLOC DE REUNIÓ DELS SPORTMANS

Obert fins a primeres hores de la matinada.

# FERRER

SASTRE

Ex-tallador de la Sastreria New-York

Pelai, 34, 1.º, 2.º - Barcelona

L'especialitat d'aquesta casa consisteix  
en el bon gust en els genres, en el tall  
perfeccionat i en la confecció acurada

# Lluís Serra Guardia

BANQUER

OPERACIONS DE BANCA I BORSA.—DESCOMpte DE LLETRES.—CHECS.—PAGO DE CUPONS.—COMPRA I VENDA DE TOTA CLASSE DE PAPER NEGOCIABLE EN BORSA.

AIGÜES PER A ARRENDAR

Ricoma, 79 i 81: Teléfon 516-GRANOLLERS